

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Donationibvs Inter Virum & uxorem, & de dote post divortium
restituenda. Titvlvs XX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

dimittit secundam, & adhuc in prima repudiata, etiam si repudiata cum alio contraxisset: si fornicata fuisse, hoc tenet.

Idem Tiberiadem. a. Episcopo.
Gaudemus in Domino: [1 & infra.] Vtrum pagani uxores accipientes in secundo vel tertio, vel ulteriore gradu sibi conjunctas, sic conjuncti debeant post conversionem suam infirmam remanere, vel ab invicem separari, edoceri per scriptum Apostolicum posthabetur. Super quo taliter respondemus, quod cum sacramentum conjugii apud fideles & infideles existat, quemadmodum offendit Apostolus: dicens: Si quis frater infidelem habet uxorem, & in premissis gradibus a pagano quoad eos matrimonium licite sit contractum, qui constitutionibus canonicis non ardeant: (quid enim ad nos, secundum Apostolum de eundem, de his que foris sunt, iudicare?) in favorem perstrim Christiane religionis & fidei, a cuius perceptione per uxores in detrimens viri, possunt facile revocari: fideles huiusmodi matrimonialiter copulari libere possunt, & licite remanere conjuncti, cum per sacramentum baptismi non solvantur conjugia, sed crimina dimittantur. Quia vero pagani circa plures infirmas feminas adfectum dividunt conjugalem, utrum post conversionem omnes, vel quam ex omnibus retinere valeant, non immerito dubitatur: [2 & infra.] Verum absonum hoc videtur, & inimicum fidei Christiane, quod ab initio una coela in unam foeminam sic conversa: & scriptura divina testatur, quod propter hoc reliquit homo patrem & matrem, & adheret uxori suae, & erunt duo in carne una: non dixit tres vel plures: sed duo: nec dixit, adheret uxori: sed uxori: [3 & infra.] Nec ulli unquam licuit infirmam plures uxores habere, nisi cuius divina revelatione concessum, quae mox quandoque, interdum etiam fas censetur: per quam sicut iacob a mendacio, Israelita a furto, & Samson ab homicidio, sic de Patriarcha & alii viri iusti, qui plures leguntur simul habuisse uxores, ab adulterio excusantur. Sanè veridica haec sententia probatur etiam de testimonio veritatis stantis in Evangelio: Quicumque dimiserit uxorem suam ob fornicationem, & aliam duxerit, moechatur. Si ergo uxore dimissa, de iure non potest, fortius & ipsa retenta: per quod evidenter apparet pluralitatem in utroque sexu, cum non ad impari iudicentur, circa matrimonium repudiandum. Qui autem secundum ritum legitimum repudiavit uxorem, cum tale repudium veritas in Evangelio reproba-verit, nunquam ea vi-vente licite poterit aliam etiam ad fidem Christi conversam habere, nisi post conversionem ipsius, illa renuat cohabitare cum ipso, aut etiam si consentiat, non tamen absque contumelia creatoris, veluti eam pertrahat ad mortale peccatum: in quo casu restitutionem petenti, quamvis de iniusta spoliatione constaret, restitutio negaretur: quia secundum Apostolum g. frater aut soror non est huiusmodi subiectus servituti. Quod si conversum ad fidem, & illa conversa separatur, antequam propter causas praedictas legitimum illi ducatur uxorem, eam recipere compellitur. Quamvis quoque secundum Evangelicam veritatem, qui duxerit dimissam, moechatur: non tamen dimissor poterit obijcere fornicationem dimissa, pro eo, quod nuptialiter post repudium, nisi alias fuerit fornicata.

[1] Et in potentia virtutis ipsius, & patri hominum, a quo est omne datum optimum & omne donum perfectum, ubi gratiarum existimus auctores: quod sicut nobis tua littera intimasti diebus istis novissimis, ille qui non vult mortem peccatorum, sed ut magis

a Tiberiadem. b Cap. 2. eod. tit. in 3. compilat. c 1. Corin. 7. d 1. Corin. 4. e Genes. 2. & 3. f Matth. 19. & Luca 16. g 1. Corin. 7.

conversarum & uxoris, ut ad Conversionem convertentium, non erant infirmas, & quoniam uxores accipientes in secundo, tertio, vel ulteriore gradu sibi conjunctas.

[2] Quia vero tam Patricianis quam alii post conversionem pariter & post legem nullius uxoris infirmas habuisse legitur, contra hunc apparet in Evangelio vel lege peccatorum: ut patet sub prelo: canonice infirmas post conversionem, quoniam infirmas: videtur quod non erant iuxta ritum formae, sed praesens cum diversis, quoniam comparationem leguntur in baptisimo non distiterit, & ita Patricianorum exemplo in Christi conversionem pagani, conjugiorum pluralitate quodlibet reprehenditur in scripturis, in quibus ipsi primam uxorem suam praesens introducunt. Licet autem de his quibus non volentes tamen tunc te quam alio super hanc materiam, & quod veritas praevales fuisse, sine dubitatione quod restat quid.

[3] Unde Leonius, qui plures uxores infirmas legitur reprehendit in scripturis, in quibus ipsi primam uxorem suam praesens introducunt. Licet autem de his quibus non volentes tamen tunc te quam alio super hanc materiam, & quod veritas praevales fuisse, sine dubitatione quod restat quid.

CAP. IX.
 Non licet nullam fratris in concubina habere, & de dote post divortium restituenda.

Idem Leonius, Episcopo, & eius successoribus.

Deus a quocumque fratris in concubina habere, & de dote post divortium restituenda. Et est etiam in Livonia, ecclesia de nonnullis dem catholicam conversionem a nobis, propter unitatem gentis eiusdem confessionem, ut matrimonium contractum cum relicta fratrum utramque, sicut in scripturis decedentibus sine prole, ut fecerit deus, legem Moysaicae suscitavit, cum talibus uxores, ne tales sibi de cetero postquam ad fidem conversi, pulent prohibentes.

DE DONATIONIBUS INTA- rum & uxorem, & de dote post divortium restituenda.

TITULUS XX.

CAP. I.

Separato licite matrimonio, dote restituenda est. Et Concilio habito apud Vercelliam.

Mulieres cum de pro aliqua licita causa pro priis viris fuerint separatae, totam dote quam cepimus sibi reddat.

CAP. II.

Soluta matrimonio regitur vir dotei restituere, si non dote qua communiter ea obvenit.

Vrbanus III. Decretis, canonice & apostolice.

Significavit Paulus 6. quod si H. quoniam non videtur, divortio inter eos solentem celebrari, quae suam illicitate detinet, & edere contrahit, quoniam nes etiam, quae ipsi dum simul viverent, in quibus contractus titulo communiter obtinerent, & quibus exclusi sibi nullo vindicare. Ideo, mandatum quod nus si ita est, & non est aliud quod obstat, ipsam restitutionem dotei, & divisionem eorum, quae tunc communiter habuerunt, & districte compellat.

a Cap. 3. eod. tit. in 3. compil. b in 1. de pace. c in 1. de adu. ita. d Quia diffus est in Livonia, ecclesia de nonnullis sed in concubina exemplaris. legitur autem in scripturis, & dote eod. tit. in 3. compil. & post illud. Licet sub illa illa, per quod c. Cap. eod. tit. in 1. compil.

CAP. III.

De pudentia vestra miramur, quod cum vobis...

Clemens III.

De pudentia vestra miramur, quod cum vobis...

CAP. IV.

Ab his propter adulterium a viro separata perdit dotem.

Clemens III.

Pleneque: [i & infra.] Si mulier ob causam...

CAP. V.

Quia mulier ex officio iudicis, donata sibi a viro propter nuptias...

Innocentius III. Compilatio. Archiepiscopus & universi...

Si necesse sit: [i & infra.] Quia vero castra quorundam...

CAP. VI.

Episcopus dicitur donari sine consensu Domini rem ipsam uxori...

Idem Archiepiscopus. S. Andrea de Sotia.

Propter a nobis e tua discretio requisivit, si aliqua...

legitima procrearet, in hereditatem vel feudum: & ipse uxori...

Mos autem consuetudinis taliter respondet, quod cum regulariter...

CAP. VII.

Vir agens pro dote, non omnino excluditur ex eo, quod verget ad inopiam...

Et vestras d. literas intimasti, quod cum Magistrum R. super quadam...

Cum ergo satis possit et modicum eredi dotis, cui creditum est...

Et donec illud possit facere, de illa reponatur, si vellet, in sacris...

CAP. VIII.

Has decretali satis scriptam summat.

Gregorius XI.

Donatio s. quae constante matrimonio inter conjuges dicitur esse facta...

a Postit. b al. vir, cui predictis, dicto modo comendat. c Innocentius. d Ca. tit. de dote post divor. restituenda. in 2. comp. e Cap. tit. de dote amitt. in 3. comp. f Cap. a. tit. de dote amitt. vel post divor. rest.

